

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 450 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
IMPRESSA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERÇ
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPRESSA, 2,233

ANY IX NUM.-2.734

BARCELONA, DIUMENGE 1 DE SETEMBRE DE 1912

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Gran varietat en articles

CASSA

Sarrons - Cananes - Necessers - Ampolles
"Thermos" - Cantrets - Vasos - Ganivets
de camp - Polaines

BORCEGUINS DE LONA amb sola de cà-
nem, el parell, a Ptes. 3'15

Extens assortit en trajos
y guerreres para cassador

Variadíssima colecció d'articles

Sport, Fotografia, Dibuix y Pintura

Básculas-Caixas
Pibernat
per a Cabals
Avinyó, 8-10

Dr. UMBERT MALALTIES DE LA PELL Y CABELL
Canada, 28, de 11 a 1

Ocupen el primer lloc
entre les remeis científics de
les vies respiratòries desde
la més de vint anys les

PASTILLAS MORELLO

Obren per inhalació antisèptica y balsàmica
sobre la traquea, bronquis y pulmones, curant
les causes que produeixen la TOS, com són:
refredats, catarres, bronquitis, asma,
ronquera, grip, enfisema, etc.

L'ERASME, EN CATALA

El senyor Pin y Soler m'envia els seus
dos volums de traduccions d'Erasme (Colo-
quios). Aquesta versió, feta amb cura es-
crupulosa y estil delicat, és tota una in-
corporació d'Erasme a la literatura catala-
na. Quan les traduccions són, per si soles,
variables obres literàries, en realitat vénen
a esser noves naturalitzacions de l'autor tra-
duït, que li donen carta de ciutadania en la
terra del traductor. Veieu aquí, doncs,
un Erasme català. — Què tal us sembla?
Quina cosa li trobeu? Li escolo la nova
fisonomia catalana, sobre aquella figura que
encara es avui viventa per la força mae-
rellosa dels retrats que'n deixà Hans Hol-
bein, el pintor tudesco, y sobre tot per aquell
que'n conserva al Louvre, posant la mà
divinament estilada sobre'l plec on escriu?
Els Colloquios tenen un no sé què de
com amb les pintures de tota l'escola fla-
menca y holandesa. En realitat, són quadres
de gènere, fragments de vida, que descansen
de la sequedat teològica de les escoltes. Eras-
me és un cas curiosíssim de l'intel·lectual-
isme humà. En el seu temps, intermedi-
entre dues èpoques, ve a esser una mena
de Ciceró rebaixat, amb totes les incertituds,
vacil·lacions, papallones y limitats del bon
Mare Tull. Enciclopèdic y polígraf com ell,
té una ironia salvadora que l'eximeix del
petitisme ambiental. La Renaixença pag-
nèica el salva també de les austeritats reu-
ques de la Reforma, aportant-li al mateix
temps de les baixes decadències eclesiàsti-
ques de Roma, Helenisme y totxí, sub-
escriu dins un bell escapistre món, com
no ho conseqüenciaríem en l'Ecolampadi-
e contemporani seu. Les seves fàciles,
que li l'ajunen a la tradició dels anec-
dotes no-conformistes a lo Llull, adversos
a tota prelatia, o recorden la llarga ser-
bia dels heresiàrques mitgevals enemics de l'e-
piscopalsme romà, anuncien jo el pami-
de bon to d'un Feijóo, y fins l'amable
incredulitat o la fustigació antimonacal d'un
Diderot. Erasme és un bon conegut nostre,
un conegut amb qui de bona gana de-
portem en el passeig a la grega. En les
seves pàgines esclata l'antiga pugna entre
les dues clerecies, regular y secular (1). Sols

Fàbrica de vels y mantellines
Tuls y sederia.-Gèneres de punt
FRANCISCO DE A. PLANAS
Ronda Sant Pere, 15 (Entre passeig de Gràcia y plassa Urquinaona)

A l'engrós y detall
Articles de temporada de fil y cotó
a preus d'ocasió

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos
se curan las enfermedades del estó-
mago e intestinos, aunque tengan
30 años de antigüedad y no se hayan
aliviado con otros medicamentos.
Cura las acedias, dolor y ardor
de estómago, los vómitos, vérti-
go estomacal, dispepsia, indig-
estiones, dilatación y úlcera
del estómago, hiperclorhidria,
neurastenia gástrica, flatulen-
cia, cólicos.

DIARREAS

disenteria, la fetidez de las de-
posiciones, el malestar y los gas-
es. Es un poderoso vigorizador
y antiséptico gastro-intestinal.
Los niños padecen con frecuencia
diarreas más o menos graves que
se curan, incluso en la época del
destete y dentición, hasta el punto
de restituir a la vida a enfermos
irremisiblemente perdidos. Lo re-
cetan los médicos.

De venta en las principales farmacias
del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto a quien lo pida.

Julí II, papa bélico, fou per ell el mateix
objecte d'anatema que Bonifaci VIII per a
Dant, o Pius IX per a Victor Hugo.
El vent de l'liberació de les consciències ha-
via de traduir-se forçosament en l'liberació
de la dona, la més segura presa del dogma
y, per lo mateix, base y sosteniment de les
supersticions catòliques. Veteu'l feminisme
d'Erasme, el seu crit modern y d'humanis-
ta contra l'esclavatge interestatal de la fa-
mília. Ja dels aleshores l'eterna vulgaritat:
«ANTONI... Les armes de les dones són
lo fus y la fillosa... Les dones qui no saben
llatí, se serveixen més suau i sota la tutela
dels religiosos... Adoncs, lo vulgar troba es-
trany que una dona sapiga llatí... La gran
lectura engendra l'insania.» («Abbat et Er-
udita»); L'Abat y la Dama Erudita.
Y, com es natural, l'Erasme planteja també
el problema de l'libertat de la dona en el
seu aspecte més agut: el claustru. En els
dos diàlegs «Virgo Misogamos» y «Virgo Pe-
nitens» (que'l senyor Pin tradueix respecti-
vament «La Puella enemiga del matrimoni»
y «La Puella escarmentada»), hi ha accents
anàlegs als de «La Religieuse» de Diderot:
«BULLI... no vull que l'imaginis que
eixos monjos sempre fars de victualles sien
castrats. La gent els tracta de Pares, y en
veritat que sovint merceden llur nom... Les
qui porten vel no són totes verges, creure
a mi... com no sia que'l titol que hem cre-
gut fins avui exclusiu de la Verge-mare,
degut també esser aplicat a les qui després
de l'inflamant són reputades verges... S-
segueix encara que, sovint, entre certes ver-
ges no hi ha verges...»
«CATHARINA... No? y com pot esser?»
«BULLI... Imitant les costums de Salo-
mó, què's sent... Ja hi estàs, unida a
Jesús, tot hi estem units. És possible
pendre dues vegades el mateix espòs?... Pèr-
se monja, es allunyava de lo que es vida bo-
nesta per lo que no ho es guita... A l'interi-
or dels convents la virginitat no hi està
segura com tu t'imagines...» (Volumen
I, pàgs. 206-218). (1)

Os he anat copiant aquells fragments on
el meu llapis va senyalar anotacions margi-
nals, tot llegint. No he volgut altra cosa
que exposar les aventures d'un lector. Y
ara sols me resta dir que considero ben ac-
comodada a la caracterització literària del
senyor Pin y Soler, veritable pàmpil, ple d'a-
quell adiletantisme insaciable que té per a
les lletres una passió d'aimant... la versió
d'Erasme, el bibliòfil en qui la cristallina
de l'enciclopèdisme mitgeval iniciava ja la pa-
pellona del segle XVIII, y en qui'l neo-cris-
tianisme de la Protesta's temperava de pla-
cidessa clàssica y humanista.

Y com sia que la nostra Catalunya, en la
tradició del seu gran temps y en la renaix-
ença actual, té un bell jaient de flamandus,
olorosa a molts aires, sonora de telers,
animada de fortes ombres, no'm sembla
que la rebotissat catalana del fillosof de
Rotterdam sia una cosa violenta... Es com si,
per dret propi, hagués brotat en una de les
nostres plassetes arrodonades de la ciutat
vella l'estatua que Erasme té a la seva bona
vila natal, y que'l representa en actitud de
guitar la fulla d'un llibre, fulla que—ho mon
gran amic Peius, emul d'Erasme!—no serà
girada, segons la tradició, fins que passi una
verge per davant ell...
GABRIEL ALOMAR

Un atracó sospitos

Abans d'ahir va succeir un fet misteriós.
Cap al tard, una dona va trobar al cap d'a-
munt del carrer Nou de la Rambla un home
estès a terra amb una corda al coll.
Auxiliat l'albudi subjecte, dignu nomenar-se
Victori Colomblini, de 22 anys, italià, hostat-
jat a la fonda de Sant Antoni. Declarà que
uns desconeguts l'havien atracat, robat-li 500
francs y documents d'interès.
Intervé'l jutjet en tot això, que, tal com
ho ha explicat l'Erasme, no sembla prou clar.
El governador paré ahir d'aquest fet, re-
marcant que no havia succeir en lloc con-
corregut sinó al mateix peu de la montanya.
Ha sigut detingut un altre italià que sembla
pot tenir que veure en això. Se diu Arman-
gol Casini y es conegut de la policia, lo ma-
teix que'l de la saga al coll, que no sembla
tampoc persona molt recomanable.
En l'interrogatori que feu la policia al Co-
lombini, les respostes d'aquest foren tan en-
credades y fosques que no se'n pogué treu-
re l'alga clara. L'indie que s'atribia a saber
es que les 500 pessetes no eren tampoc d'a-
l'ingredit.

Hi ha detinguts, ademés del Casini, 2 sub-
jectes més. El Colomblini passà a l'hospital.
Dita. Preliques als francesos que Deu combat
per la França y que tenin a Deu per defensor
no seran reuats. Als anglesos y als espanyols
los diuen que no es l'Emperador qui fa la guer-
ra, sino Deu en persona. Los esciten a esser
coratges, prometentlos la victòria, y que per
altra part si d'ells succeïssin s'en trà al cel
ab armadura y tot.» (Chapou, vol. II, pàg. 77)

(1) Un altre aspecte d'aquella vindicació
de la dignitat femenina va esser la repetida ad-
vocació per l'aliment maternal dels fills, pre-
nunciant a Rousseau. (Dilect. Ponsan, La
Portera)

ECOS

H'EU SAQUI un Sant ben interessant y sim-
pático el d'avui, el d'ahir gela selectes
del Regidor.

San Ramón Nonat
fill de Vilafraanca

Heusaqueu un home el qual mai sense cau-
sar dolor a la seva mare; millor, heusaqueu
un home que no neix, que'l neixen, traientlo
del ventre d'un cadavre.

Després resulta ple de voluntat; treballa,
escriu a cardenal, a

confessor de reis,
de reis y de papes.

Y a més de ple de voluntat, ple de con-
vició y temensa a la divina justícia y des-
preu a les terrenals autoritats.

Confessava un rei
que'n pocat n'estava
el pocat n'estava
Ramón se n'egualta.

Y Ramón se nega a absoldré. El rei, tot
el rei en Jaume, li diu que fins a obtenir
la seva absolució no'l deixarà partir. Però
Ramón té lo y exten la seva capa sobre les
ones blaves y segur, menat per un vent fa-
vorable, deixa les platges sota vola reduir-
lo aquell el, gran per tot, aduc per la seva
virilitat, envers altres llocs que necessiten
de la seva voluntat, de la seva fe, de la car-
ritat seva.

Paria bonic avui en dia un Sant Ramón,
polític, que s'esglaiés davant de certs pe-
cats. Que s'embarqués sense més equipatge
que la seva fe, sense més navili que la seva
capa, envers els països que necessiten ho-
mes de bona voluntat y d'energia...

Ah! Com fora bon rebut a les costes ca-
lones. Com cantarien tots:

San Ramón Nonat
fill de Vilafraanca

UN ALTRE cançó que corre'l món; sinó
ell, les seves obres. Es l'Amadeu Vives,
l'inspirat y popularíssim músic.

A Anglaterra han traduït la seva obra «Bo-
hemios» haventlo invitat a que assisteixi als
enseigs y estrenes. Sembla que hi anirà.

«La generala», l'obra de moda avui, a Bar-
celona y a Madrid, també s'està traduint
a l'italià y a l'alemany.

Molt bé molt, ens planen aquests èxits
del mestre Vives. Una llengua ombra de tri-
stesa entén amb tot la nostra satisfacció. Per
què «Bohemios»? Per què «La generala»?

Es trist que vagi a l'extranger això, quan
s'ha escrit «D. Lucas del Cigarral».

L'ALOMAR sembla que definitivament
vindrà a establir-se a Catalunya. Ha lo-
gut per permessa la càtedra de literatura
de l'Institut de Figueres. Aquest mes, dintre
de pocs dies, se trobarà entre nosaltres.

Figueres, després de Palma. Darrera de
l'al·liment, la multitud propicia a totes les

evangelitzacions llibertaries. No en va l'Alom-
ar, en el pare teòricador del futurisme.

—
S'HA INAUGURAT, com tothom sap, el
monument a don Manuel MUA y Fontan-
nals.

El projecte és de don Enric Monserrà,
los senyors que l'edificaren el senyor Arnau,
el bust a don Manuel MUA.

A Vilafraanca, com a Barcelona, hi gent
podrà admirar-se en aquella testa serena
com la de Sócrates o com la de la Hipó-
crates y Galenos que adornen les botigues
deis apotecaris.

Lo més brillant de l'inauguració, apart la
concorència, fou el discurs del senyor Bis-
be de Vic, doctor Torres y Bages. Tingué una
altra cosa i parlament del senyor Bisbe; que
a més de brillant, fou profeta, seri, demo-
stració d'un esperit agilitat.

Essem segurs de que'l Dr. Torres no flegeix
els «Ecos». Per això ens plau més fer l'elogi
d'aquest treball seu. Per això y perquè, so-
ciant al bisbe de Barcelona, ell també
se va regirar contra'l nostre diari. Y a nos-
altres, ja ho pot veure, ens agrada, com a
bons cristians, tornar bé per mal, complint
les màximes de Jesús de Galilea.

—
ELS PERIODICS francesos, sobre tot «Le
Matin», porten d'un gest nou a l'alt joia
d'un conegut competidor nostre, el senyor
Dalmou Oliveras. «Le Matin» inseria integre
la seva carta. En aquesta carta i nostre amic
proposa que s'obri una subscripció a favor de
l'aviador Audemars, per haver realitzat, pa-
triòticament, després del seu èxit triom-
fant París-Berlin, les proposicions d'una ca-
sa alemanya. «Si vostè aprova la meua inícia-
tiva—diu'l senyor Dalmou Oliveras en el di-
rector de «Le Matin»—poseu el meu nom
al davant de la subscripció, para la qual tinc
el gust de remetre-li un xec de 500 francs.»
La subscripció serviria, para olerir a l'avi-
dor desintressat y patriota, una torra.

Ens complau fortament l'iniciativa del se-
nyor Dalmou Oliveras. Es una prova més
de que d'avara voveria del catalanís, no té
més valor que'l d'una figura retòrica y un
testimoni del doble amor a Catalunya
com a patria y a la França, com a gall
espiritual. Un català, sent amb l'ànima, l'or-
di d'aquells francesos que no vol res dels
que escuratzen el seu poble y ho admira,
no l'irritant, sinó a la catalana, amb una
pràctica pensada que otorgarà an en Au-
demars, senyor de l'aire, una casa amb fon-
ds y amplea fonaments, una bar que li
basi estimar la terra y les coses de la terra.

Quina obra, se podria fer a un home?
—se preguntaria'l senyor Dalmou Oliveras.
Y bon barceloní, s'imagina desseguida com
a suprema dedicació, una torra, com aqueixos
de Valldivora o de Sarrià, plena d'ulana
entre'l jardí amb tres o quatre estatues
y una terrassa desde on admirar el cel, es-
got en un balconet, sense necessitat de llei-
sars a l'espai a cavall d'un monopla que
encara que'l fard guanyar mo't, no guanyarà
per auster.

Dr. Serrallach Vies urinàries
12 a 2 y 6 a 7 Peia, 40
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovelianis, n.º 9.

De la dictadura espiritual a Catalunya

(Retorn a una Doctrina de l'Entu-
siasme civio proposat com a base
religiosa de tota forma culta d'Acció)

ORACIÓ VII

El Ritme de Barcelona

«Buenos: això és propi de tota bella y
vital y gran Urb. No es un cas exclusi-
vament nostre, aquí, ara.

Lo que és, que'l fenomen el veiem de
més aprop y ens atrau y ens commou
més.

Sigui com sigui, fixem-nos en aquesta Oc-
lació, no pas exempta de brutal grandesa,
lecta senyalament de l'Alternativa d'Agició
y Depressió — amb un interval entremig: —
de Potenciación y Depotenciación de les forces
ciutadanes, d'Entusiasme y Desconfort —
sempre amb l'interval que ja he dit: —
això és «eniente» menys que'l fenomen con-
cret de la biologia ciutadana: — això és (és
no sé quina mena de trágic horror el pen-
sar-ho) tota la vida del Cor Immens adintre
del qual, petits glòbuls, ens agitem y llui-
tem y odem y aigem, en tant que indivi-
dus.

Voleu que resem aporósit d'aquest ho-
nomen? (Rear, us ho advertixo, es com
descobrir, com clarificar els estats de con-
ciencia ultra-personals; però sense perdre mai
de vista al gran, suprem punt de referència
que és la Personalitat nostra). Va bé: així
ho fem, car el retorn d'El Imparcial a les
seves soltes campanyes anti-catalanes
sembla que obligui a la ferventa meditació
del Català Destí.

I

Mireu: això és que Barcelona ara's trobi
(jo profetiso — permeteu-me que tot just
comença a sortirme) en un període de do-
cament, de debilitment y — proposaria dir-
ho — de depotenciación, doncs així té una
importancia — és clar, que la té! —
empré una importancia secundaria. Absolu-
tament.

Per què?
Aquest dia, parant amb Miquel y Pla-
nas, ho deien y en convenim: lo verament
important, lo transcendental, la qüestió de
vida o mort nostra, es que hi hagi un
CONVENI LATENT de totes les ànimes;
que, en el fons de totes les lluites de la

política, en el fons de totes les aventu-
res y de tots els episodis y de totes les
situacions de l'Entusiasme, aqueix Entusias-
me sempre hi sigui: — retut un dia, renai-
xera més vigorós; desfet, una hora dissor-
tada, ecom a fet de consciencia, li resta
sempre la Subconsciencia Colectiva: EL SEU
BALUART.

Doncs, lo important és això.
Y això no es pas un fet particular y ex-
clusiu nostre: això és el fet de totes les
coses que s'imposen al món: — No es
pas un fet: es una Llei, un Manament, una
Norma.

D'ont procedeix, aquesta Llei?
De Déu.
No volem dir «Déu»?

Tant és: diguem Mòa de la Dignitat, Acta
pur, Emoció digna, o bé, en fi, diguem
Entusiasme. També podeu dir Poesia no
confessada o expressada encara.

Ho veieu? Ara començem a resar — y a
resar (això és lo gran del periodisme entès
com una metafísica) aporósit de si «El
Imparcial ha dit o ha deixat de dir a
insultar o insultat».

II

Aquí — suposició — hi ha una força.
Aquesta força, existeix o no existeix? val
o no val? — La qüestió és aquesta.

Si aquesta força no val, o val poc, o no
existeix entorment — una força negativa,
diem — tots els atacs contra ella se resu-
meixen en les lluites químeres contra
un fantasma.

Empré que la força existeixi: que ella
valgui: que ella espi. Aleshores, de to-
tes les detracacions, de tots els xocs, de
totes les injúries, en sortirà guanyant. Com
que totes aquestes baixes coses no seran
sinó motius y belles ocasions para que Ella
triomfi.

Tot home, individualment, molt comba-
tut, té, durant qualsevol moment en la seva
vida, la violencia de lo molt que ha d'a-
guir un atac. Y, si l'atac es injust, més.
No diguem pas dels polítics: el polític de
ressa creix, se supera a si mateix, quan
medita el seu futur discurs en la melancò-

de la Mica, Vives «La Balada de la dona per son millor interpret» Roger Aracil, Seguí «Llullmans» «L'alt de l' pereta en dos actes» Seguí.

LA GENERALA
Obres acreditada en aquest teatre. Demà (dilluns) després de la gala, Pilar Martí «La Generala» gran ac a cèxquem. Abast «Las Mjeres de D. Juan». Se despatxa a comptat r a

BOSC
Repetic Tarday nit del program del

Benefici de Mu

LILLY COQUETTE

El popular comic book PEPE MARQUES i les últimes cançons com en son bene.

Últimes cançons "Emili i Oriol" i "Loise i Adam" s'endrà part tota la trupe de l'Axa, els distingides Marie Anoi i Carole, el gruppe de l'Axa, Charles, Davy i altres. Despatxos Canes 20 y Canada \$ Postal Express.

Saturno Parc

«El més important» centre de sports,
Veritable i gran aconseqüent de la
nota de artista

Comesa Oge nera d' 8 anys

«ien men musicals»

En obsequi al públic dita artista treballar
en el dia 3 inclusiu en l'ormis resiste
del «Sera» fare dirigint la Banda del Re
giment d'Alcántara.

Avui Immens éxit dels famosos «The Ri
chards» musicals excentrics.

Els dies 3 y 4 nit uns sardanes per la
Cia l'Amputadana «La Principia de la
Bisba».

Nota important: L'Empresa ha conve
gut it de la «mancat artista» Comesa Oge
de que treballi avui tarde per una vo
gala.

Entrada de passeig, 10 cènts.

LA RABASSADA
HOTEL-RESTAURANT

està obert tota la nit. Gabinet particular.
Cuina de primera. Servei a la carta i coberts desde cinc pessetes fins les deu de la nit. Telèfon número 7.648.

Concerts

en el Saló d'entenedor del Restaurant de la 1a i 2a planta i des d'aquí, nit, pel xarxet que dirigix el celebrat violonista D. Joan Sala.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowling, Alloys, Casa-Walk, Casa Encantada, Palas de cristall, Palau de la rialla, Passages, etc. Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

Comissió Deportiva del cim del Tibidabo

SALUD y RECREU.—Avui t'arte Gran co-

ALOÁZAR ESP. AROL. — 7, Unité, 7
Notes les nits a les
deu. Altres exlitas

La Retno de Porano

MUSIC-HALL - LA BUENA SONA 111 - GUIL. 1
lit: Gran erit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert
Concert y restaurant en l'hermosa terrassa

Cinematògraf

Gran saló cine Doré

Avil Diumenge sessí matinal e 11 h i
Presentant part voten les atraccions entre
elles l'eminent trans ornistà

La Centella

Tarde de quatre a dos quarts de non mit
de dos quarts de deu a dos quarts d'una
Hermós programa de cine atraccions q
NUNZAILLES jogle s MB-
pro

XICANA su tiradors, super f musical
de tiradors acrobatics, SALDAD musical

La Centella

eminent transformista.
Aviat grans debuts.
Demà dilluns debat «La invencible»
rondalla Aragonesa.

Sala Mercè

4 - Rambla d'Estudi - 4

Obrerta tot l'estiu desde les quatre

de la tarde
PARC MONINS: Si vo òi passar
una es una divertida visiòn les
Grutes Fantàstiques
EL PALAU DE LA RIALLA
Vialons panoràmiques-Grans
atraccions

DIVERSIONS PARTICULARS

UNDIAL PALACE: — Concerts Santos tots els
 dies. Coberts grade pesentes 350 — concert

FILLS DE F. MAS SARDÀ
RANCHA DEL CENTRE, 23 - BARCELONA
Negociem els cupons dels Deutes 4 per 100
interior y 4 per 100 Amortizable venciment

primer edite proxim.

Les qüestions municipals

Les institucions municipals en les principals nacions civilitzades

Am que's parla de que'l Govern vol presentar un nou projecte de Llei d'Administració local, pot tenir oportunitat d'exposar les modalitats que en les principals nacions civilitzades del món presenten les institucions municipals. Després, doncs, a continuació d'aquesta mateixa, respecte a aquesta matèria.

Les institucions municipals angleses

L'organització local anglesa presenta, com a caràcters més essencials, per una part, el d'una veritable competició d'institucions diferents vengudes totes directament d'altres institucions similars de l'Edat Mitjana, amb les úniques diferències que'l transcurso del temps ha fet introduir; però, per altra part, el d'una exacta adaptació de l'organització i facultats de cada una d'elles a les necessitats originades per la seva manera respectiva d'ésser. Les institucions municipals angleses estan, en quant a facultats autonòmiques, en una situació intermèdia entre la quasi bé absoluta autonomia de les nordameriques i la subjecció de les alemanyes i franceses.

La llei anglesa distingeix amb molt bon acort els diferents nuclis de població, segons la seva importància, concedint-li més o menys facultats i una organització diferent segons siguin més o menys grans. Al cap d'avall de l'escala hi ha la parroquia (parish) o sigla que entra nosaltres es el poble. Quan aquest té menys de 300 habitants està regit merament per una assemblea municipal composta per tots els que ocupen el terme de la mateixa i paguen impost. Quan el nombre d'habitants passa d'aquesta xifra (o en altres determinats casos) l'assemblea parroquial elegix un Consell que fa de veritable corporació municipal. Les facultats de les parroquies són les que corresponen a l'institució municipal mitg rudimentària que constitueix: conservació de camins i carrers, abastiment d'aigua i de llum, etc.

La parroquia és el centre de l'administració tributaria local anglesa. Quan termina la seva gran guerra anglesa de l'Edat Mitjana se va trobar l'Estat amb que la pobresa regnava havia llençat als camps un gran nombre de pobres, els quals, expulsats de per tot arreu, se reunien i començaven a fer malícia que podien. Però remedià aquest estat de coses, va imposar a cada parroquia l'obligació de mantenir als seus pobres. Així va obligar an aquestes a cotitzar als habitants de les mateixes famílies pagar un tant, denominat impost de pobres, que carregava, en general, sobre'l producte o el lloguer de les propietats. Aquest estat de coses s'ha vingut perpetuant, afegint-se aquest tant tot els altres que corresponen segons les necessitats de les diferents institucions locals, de modo que, per regia general, la tributació local anglesa s'imposa baix la forma de tants addicionals al tant rebut com a impost de pobres.

Per desdó de les parroquies hi han les ciutats (boroughs), que són institucions municipals completes. Entre aquestes la llei anglesa també distingeix segons la seva respectiva importància. No sols, com se suposa, les divideix en dos classes, de les quals la superior és la que se'n diu ciutat incorporada, entitat local independent de tota altra institució local i regional, sinó que fins an aquestes últimes, el Parlament acostuma a concedir-li facultats especials extraordinàries mitjançant lleis particulars o privatives per cada una d'elles.

El Consell de la ciutat és elegit pels burgesos o sigla, per regia general, per totes aquelles persones que tenen una propietat o paguen un lloguer i tributen per l'impost dels pobres. Un cop elegit el mateix Consell completa el seu nombre elegint uns suplents, persones que carreguen d'una més que dels altres i que, per regia general, representen l'element tècnic del municipi.

Al costat d'aquestes institucions més característicament municipals, n'hi han d'altres que desempenyen funcions especials. El caràcter anglès, poc sistemàtic, ha creat una nova institució cada vegada que s'ha presentat una necessitat nova, sense preocupar-se de la complexitat a que, amb això, ha donat lloc. Y així existeixen els districtes sanitaris urbans i rurals, encarregats especialment, com el seu nom indica, de la higiene pública, però que de vegades absorbeixen les propietats parroquies; els districtes de carrers, els districtes escolars, els districtes sanitaris marítims i, per últim, els comitès, que corresponen llunyament a les nostres provincies.

Per damunt d'aquesta organització hi ha un departament central que està encarregat de fiscalitzar tot lo referent a l'organització local, tenint diferents facultats fiscalitzadores i fins correctives, de les que acostuma a usar amb molt rigor però també amb molt acort.

Les institucions municipals franceses

Les característiques de les institucions municipals franceses són l'uniformitat de tipus, sigui quina sigui l'importància i necessitat de l'entitat local i la seva quasi bé absoluta subjecció al poder central.

La tendència de l'Estat francès ha sigut sempre dirigida en un sentit de tan absoluta desconfiança envers les institucions purament locals que avui pot dir-se que l'exa de la administració local francesa és prefect, funcionari delegat de l'Estat.

L'única institució municipal francesa és la comuna que correspon al nostre municipi. Aquesta va regida per un consell, elegit

pels veïns o per aquells altres que tenen interessos i paguen contribució dintre de la circumscripció municipal. El president d'aquest és el maire o alcalde que com a Espanya té'l doble caràcter de representant del municipi i de delegat del poder central. Els poders del Consell municipal estan en la seva immensa majoria subjecció a la ratificació del prefect, el qual deu aprovarlos o rebassarlos. Y arriba aquesta mena tutelar de l'administració central a tal extrem que pot canviar com a dato suggestiu que a París tot lo que's refereix a la circulació, reparació i policia de carrers és de la competència exclusiva del prefect del Sena.

En lo referent a facultats hisendístiques l'acció dels consells municipals està igualment subjecció a la fiscalització i intervenció directa de les autoritats superiors, i així els pressupostos deuen ésser aprovats per aquests, els arbitris no poden imposar-se en sentit seu permís i fins les contribucions de caràcter general deuen perbèsser en forma de cèntims addicionals a les contribucions cobrades per l'Estat.

Les institucions municipals prussianes

La lleislació municipal alemanya no és uniforme. Cada Estat l'ha reglamentada al seu albir i d'una manera diferent. L'únic que ha creat un tipus definit és Prússia, i en ell ens referirem perquè pot dir-se que és aquell que reuneix més determinats i més característiques del pensament alemany respecte a institucions municipals.

L'especialitat més curiosa de l'organització municipal prussiana és el predomini que en ella tenen els agents tècnics i assalariats. Els prussians han comprès primer que tot hom que l'empresa municipal era una cosa feixuga i especialíssima i que per aconsegir-hi bé's necessitava conèixerla perfectament i dedicarlhi totes les energies. D'aquí l'especial organització de les ciutats d'aquell país basades en l'intervenció efectiva i predominant d'especialistes.

La comunitat municipal prussiana petita és la gemeinde, ària rural o urbana; la ciutadana és la Stadt o ciutat. La distinció entre les mateixes no deriva únicament de la seva importància numèrica sinó de consideracions d'ordre legal. Hi ha que dir no obstant que la majoria dels nuclis importants tenen a Prússia la categoria de ciutat.

La Gemeinde va regida per una municipalitat subjecció a les d'altres autoritats locals; circlos, districtes i provincies. No té cap especialitat determinada, sent semblant a les parroquies angleses.

En canvi la ciutat té una constitució i gues atribucions que l'aparten bastant dels de més nuclis urbans francesos i anglesos. La corporació municipal està constituïda per tres institucions diferents o millor dit quatre; el consell municipal; el Magistrat; el Burgestre i les diputacions o comissions mixtes. El consell municipal és la cambra deliberativa del municipi. Està compost d'un gran nombre d'individus elegits per sufragi directe. Respecte an aquesta elecció hi ha que notar que'l cos electoral està dividit en tres grups cada un dels quals elegix la tercera part del consell. El primer està compost de les persones que més tributen; el segon de les que arriben fins a un determinat límit de tributació i el tercer dels demés electors. Així fa que aquesta elecció sigui enterament aristocràtica, arribant-se a citar, entre's comentaris del dret municipal prussian, com a cas típic el d'Essen, la ciutat aont té's seus tallers la famosa casa Krupp, en la qual el primer grup està compost de tres individus que elegixen la tercera part del consell municipal; el segon de 401 i el tercer de 20.000 electors.

El Magistrat és el cos executiu de les ciutats prussianes. Damunt d'ell carrega tot el pes de l'administració municipal. Els seus membres són elegits pel consell d'entre persones tècniques o especialistes i d'entre altres que s'han distingit com a membres del mateix consell. Alguns d'ells són pagats i altres no.

El càrreg d'una llarg temps haventhi la costum de reelegir perpetuament aquells persones que són l'exa de l'administració del municipi.

Al cap de munt de l'organisme municipal hi ha el Burgestre, persona també tècnica, que cobra sou, i acostuma a ésser reelegit. És un veritable empleat del municipi, però empleat amb la categoria i la responsabilitat que l'hi porta anexo al seu càrreg. El seu nomenament és fet pel consell municipal però deu ésser refrendat per la gorona.

Y finalment, al costat dels dits organismes hi han les diputacions, comissions mixtes, nomenades pel Burgestre i que estan cada una d'elles especialment encarregada d'una part especial de l'administració municipal. Aquestes diputacions corresponen potser als nostres negocis, però tenen sobre d'ells la ventall que prové de l'autonomia relativa de que gozen y de la responsabilitat pública que va anexo a les seves funcions.

Les facultats de la ciutat prussiana abarcan tot lo relatiu a la vida local: policia sanitaria, conservació de carrers, institució i educació, beneficència, etc. Ademés té potestat per lleis especials la municipalització de tota classe de serveis públics havent arribat an aquest extrem aquelles ciutats tant lluny, que no sols han municipalitzat el servei d'aigua, de llum, les línies de tramvies, etc., sinó que algunes d'elles han implantat indústries particulars com son restaurants, comerços de combustibles, etc.

L'administració municipal prussiana és potser una de les que més se distingeixen en el món per la seva honradesa y saviesa. Així és degut per una part a l'intervenció efectiva que en ella tenen els elements especialistes que no obran per interès polític, sinó atenció als interessos de la ciutat, però més que

això, lo que influeix determinantment en aquest resultat és el ambient de serietat i d'honorabilitat que envolta a tot el cos de funcionaris prussians.

En la seva acció les municipalitats prussianes van subjecció a una rigida tutela que es exerceix en primera línia pels consells del districte i més per damunt d'aquests pels de les províncies i pel ministeri corresponent. La justícia prussiana té determinadament decaïda els límits de l'acció de les corporacions municipals y usa glosament dels seus poders fins al punt de tenir una intervenció activíssima que únicament se la perdona pel seu acort i extrema moralitat.

Les institucions municipals nordameriques

Nord Amèrica, nació constituïda per varis estats particulars, presenta diverses organitzacions nuni i als diferents. No obstant que sols aquells país ha dut completament, en totes elles descolla una idea novament a la pràctica; la constituïda de les entitats municipals a tall de companyies comercials.

La organització municipal nordamericana havia ja a milions del segle passat en estat de corrupció grandíssim. El problema colonisador ha impedit a la gent fixarse en els problemes a que dona lloc aquesta organització. La gent estava únicament pels s'u negocis y no tenia temps a grans d'animar-se pels afers públics, per altre part l'escassa importància dels nuclis urbans no havia provocat la complicació que porta en si l'organització de les grans ciutats, per aques a raó l'administració municipal havia caigut en mans de gent que l'exploaven com a negoci particular. Pot recordarse an aquest efecte la celebració dels Rings, organitzacions polítiques que tenien per únic objecte l'apoderament de l'administració de les grans ciutats y exercien en l'exercici en benefici dels seus afiliats.

A la fi, la magnitud del mal va obligar al públic y als poders constituïts a buscar una solució. Y d'aleshores ensa cada estat particular ha dit innumerables ensautes endavant a reorganitzar tot lo referent a l'administració municipal, i especialment a la de les ciutats.

Aquesta reorganització s'ha fet, per regia general, per medi de "cartas" o estatuts particulars a cada ciutat. Els estats han con-

fíat als propis ciutadans la confecció de les bases baix les quals se devia regir aquesta. Y els estatuts aprovats han determinat minuciosament tots els detalls referents al seu govern.

Com hem dit abans, la característica que predomina en totes elles és la d'organitzar l'administració municipal a tall de societat comercial. Per això s'han adoptat dos procediments; un d'ells ha sigut el fer nomenar, el major, el qual té la facultat de nomenar y treure a la major part dels empleats, reponent estretament de a gestió propia y de la d'aquells davant del cos d'electors. Aquest és el sistema anomenat de Brooklyn. L'altre consisteix en exar a nos a directors, generalment de cinc a nou, als quals competeix el govern de la ciutat, cuidant-se a la vegada cada un d'ells d'una oficina o departament determinat. Aquest sistema s'anomena el govern per comissions.

Moltes ciutats admeten apart d'això una intervenció més efectiva dels ciutadans per mitjà de l'iniciativa, del referèndum o del recall. Per l'iniciativa un grup d'electors pot obligar a que determinats projectes siguin sotmesos ja al vot general, ja al parlament. El referèndum és, com tot hom sap, la ratificació de certes ordenances pel poble consultat directament. El recall és el dret que té un grup de ciutadans de sotmetre a un consell votat determinat a la censura del cos electoral, el qual pot despendre.

En general la ciutat nordamericana és completament autònoma, venint sol subjecte a les determinades prescripcions de cada carta particular. La forma de govern novament adoptada, ha donat perfectes resultats, sobre tot en quant a energia y eficiència en la gestió dels afers municipals. Tant és així, que la Lliga Municipal nacional, entitat importantíssima dedicada exclusivament als estudis dels problemes municipals, ha proclamada com a ideal d'organització municipal y en el seu programa y per medi d'una acció continuada, aboga pera que aviat sigui un fet la transformació de totes les municipalitats nordameriques en organismes constituïts per un curt nombre de comissions, encarregats totalment de l'administració municipal, i subjecció davant del cos electoral a una responsabilitat estreta que se l'assi a una per medi dels drets d'iniciativa, de referèndum y de consum.

La portada d'aigües

Carta oberta an en Joan Rau

En els articles que veniu escrivint en EL POBLE CATALÀ sobre aquesta qüestió se hi ven un desig nobilíssim de que'l poble, tota l'opinió, s'interressi en aquest assumpte i hi dugui la seva para així pogués resoldre d'acord amb els interessos i el valor de la ciutat. Aquest bon desig d'esclarament que m'ha semblat veure en els vostres articles és lo que m'ha fet dirigir a vos a l'exposar els meus dubtes respecte la solució proposada.

Lo primer que jo desitjo saber, i que em permeto preguntar-vos: si heu assignat bé la comissió de la portada d'aigües i bones condicions higièniques de l'aigua que's vol comprar.

Digals lo que's volgué, aquesta és la qüestió més important i d'aquesta qüestió no s'en parla. Els barcelonins encara no hem vist un anàlisi enjunt y característic de l'aigua de Dos-Rius que's assigni la seva bondat. Y així havia d'esser lo primer.

Però lo que no he fet la comissió oficialment (que se sapigué), quasi poder donar-ho per fet.

En sa part primera, les aigües de Dos-Rius a Barcelona s'han tingut sempre per dolentes. Jo no sé si ho són, però de sempre he sentit a dir que les aigües de Dos-Rius són dolentes y també de sempre que veig que l'aigua de Moncada s'estima al doble y és propietaris posen el tenir com una bona condició més de l'altres cases, y els que enmenen l'loger, no se desenten més de preguntar si hi ha aigua de Moncada, perquè no's agrada la de Dos-Rius, qualsevol que sigui.

Aquesta manera de pensar de tot Barcelona, que en quicòm de cert deu fonamentarse, es completament certa, l'aigua de Dos-Rius no ha de volgersse ni reglar-se.

Cal, doncs, com a primera cosa, un anàlisi científic, amb totes les garanties de la ciència de Dos-Rius. Y si no és bona, no parlar-ne més.

En sa part bacteriològica pot dir-se rotundament, que avui l'aigua que arriba de Dos-Rius, és dolenta. En els "Anals de la Medicina" de l'any 1908, hi ha un treball titulat "Contribució a l'estudi bacteriològic de les aigües de Barcelona" fet pel eminent bacteriòleg doctor Lloret y Monera, amb un interès purament científic que acaba així: "Les aigües de Barcelona són quind impropies pera beure, no sols per lo que indiquen els acides (baix "col" comú causant de moltes malalties de ventre) en si, sinó per haver estat clarament que a les canonades de conducció d'aigües hi han filtracions de maters excrementals." Entre les aigües analitzades pel doctor Lloret y Monera n'hi havia de Dos-Rius.

Però una igna pot ésser impropia bacteriològicament o per raó, perquè noixi impura o tingui de pendres en lloc impur, o per impuresa pel camí, per mala conducció.

Si l'aigua és pura allà on se pren, és bona perquè arreglant la conducció la cosa està arreglada. Però si s'ha de fer així en cas d'una compra s'ha de tenir en compte aquest arregl de conducció al fer preu y al calcular més.

Si l'aigua és impura en son origen, si hi ha possibilitat de trobar-ne de pura, s'ha de rebutjar pel consum; soament les ciutats que no han pogut adquirir aigua pura usen l'impura purificant-la a Barcelona on és fàcilíssim el trobar aigua pura si la que's vol comprar no ho és en son origen, cal de rebutjar sense cap més raó ni motiu. Cal doncs, mirar-ho.

Però lo que dieu en un dels vostres articles fa suposar que l'aigua és impura. Dieu amb tota la bona fe y com si digués una ventall: "Ha de tenir lloc en fi l'esterilització o depuració biològica, separant de l'aigua els microorganismes existents en ella. Y lo veieu, y jo crido sobre aquest punt l'atenció de les corporacions mèdiques y d'higiene de nostre ciutat, si amb l'aigua que's vol comprar s'ha de fer així que dieu, haventhi possi-

ble d'adquirir aigua pura, lo comprar de l'aigua que proposau fora un crim o una bogeria. Se purifica l'aigua impura, fagué dolenta y ben segur que deu ser dolenta la de Dos-Rius com creu el poble quan s'ha purificat pels seus defensors.

Però heu de tenir en compte que l'aigua purificada per procediments físics o químics, mai és tan bona com l'aigua que naix pura, a més, no sabem si més tard se demostrarà que tots els procediments d'esterilització a la llarga son dolents per la salut. Y així és fàcil pensar-ho perquè amb l'esterilització de la fe de temps una cosa sembla.

Cal tenir en compte ademés, que l'esterilització de l'aigua és una cosa bastant cara y que s'ha de fer sempre, és un gasto continu que a vos ten amic de l'argenda de la ciutat, vos ha d'espantar en serio.

Resumint aquesta part d'una carta, vos pregunto pera que tot Barcelona ho sapigué, si s'ha analitzat químicament y bacteriològicament l'aigua de Dos-Rius (o millor dit, una de les diferents aigües). Si aquest anàlisi s'ha fet, que's publiqui. Si és bo no hem dit res. Però si és dolent, en lo quicòm o en lo bacteriològic, de cap manera deu adquirir-se Dos-Rius.

Perquè és molt cert que necessitem aigua, però la necessitem bona y a Catalunya on a bona aigua, bastant de sobres que no portar-se l'import a Barcelona, seria una fe de mala administració semblant o pitjor que'l dels tramvies el comprar una aigua dolenta.

Y res d'esterilització o de depurar, fent sempre una aigua dolenta, lo que pot tindre's estèril y pur d'origen.

Y anem an un altre punt.

Barcelona avui té poca aigua; no té vergonysament, indecentment poca. Y de a la necessitat de portar-ne de noves y el consum actual.

Y primera sorpresa: entloc de portar-ne de noves se proposa la compra de les existents. Així s'intenta explotar el dret que Dos-Rius té més aigua de la que avui porta y que tota la que's veu y la que no's veu; és prou pera les necessitats de Barcelona.

Jo crec que pot ésser així; és probable que l'aigua subterrània del Llobregat sigui molt abundant perquè la conca és molt gran; però s'ha de tindre en compte que amb els bassos plujals no's pot evaluar l'aigua subterrània amb els dats del pluviòmetre perquè l'aigua de les aigües és molt ràpid y irregular y com en la conca del Llobregat quasi no hi queda cap montanya poblada no's poden fer càlculs gaire segurs y es necessari d'observacions a l'obra.

Am la compra de Dos-Rius, amb els càlculs actuals, aprofitant tota l'aigua de Moncada, hauríem de 200 litres per habitant y cada un a mínimum recomana l'higiene comtant que a Barcelona hi viuen 800.000 habitants! La companyia venedora garanteix aquesta quantitat?

Però que de la compra de Dos-Rius se'n pugui dir una petita solució en qu'a quantitat caldrà pagar respondre aigua abundantment an aquestes preguntes. Y encara així no fora més que una petita solució, perquè 200 litres és el mínimum (els 100 que dieu vos no's accepta cap higiènia) y quasi totes les ciutats importants no tenen més, y Barcelona situada en país d'aigües es vergonyos que no's procureu l'altre de 300 o 600 litres tenen moltesimes ciutats. Seria així també una petita solució perquè Barcelona va de dret al milió d'habitants, lo que farà que d'aquí a uns anys haguessim de tornar a anar escassos d'aigua o haguessim de plantejar la portada de noves aigües.

Però és que n'hi ha prou d'aigua amb els càlculs actuals? El sobre tot, son certis aques càlculs? Els garanteix la companyia venedora? Quan se proposa la solució González-Rivas an dels retrets que's feien an aquell Ajuntament és que compraven aigua que ningú havia vist. Ara ve a fer-se lo mateix.

Ara's proposa l'adquisició de Dos-Rius perquè's diu que amb ella's resol el problema y ningú ha vist l'aigua que l'ha de resoldre d'aquest problema. Y no sols ningú l'ha vist aquesta aigua sinó que la companyia dubta tant de la seva existència, que en els tractes diu que si no dona tota l'aigua que promet, se rebuixarà del preu de la segona entrega. Y així, o no vol dir res o vol dir que la companyia no té l'aigua que ofereix que no hauríem d'adquirir aquesta y que's proposa a a diguem-ne solució a les palpenes. No tornem a lo den González-Rivas no comprém a base de lo que no se sub si existeix, y si Dos-Rius no té prou aigua, la compra de la que té, no soluciona res. Y si Dos-Rius no soluciona la qüestió de la quantitat d'aigua, quina venafia té? Cap. La de la competència que pugui fer a a l'altre aigua inundada; amb la fama que Dos-Rius té quan hi hagi aigua bona no li farà cap mal.

Moltes ciutats admeten apart d'això una intervenció més efectiva dels ciutadans per mitjà de l'iniciativa, del referèndum o del recall. Per l'iniciativa un grup d'electors pot obligar a que determinats projectes siguin sotmesos ja al vot general, ja al parlament. El referèndum és, com tot hom sap, la ratificació de certes ordenances pel poble consultat directament. El recall és el dret que té un grup de ciutadans de sotmetre a un consell votat determinat a la censura del cos electoral, el qual pot despendre.

En general la ciutat nordamericana és completament autònoma, venint sol subjecte a les determinades prescripcions de cada carta particular. La forma de govern novament adoptada, ha donat perfectes resultats, sobre tot en quant a energia y eficiència en la gestió dels afers municipals. Tant és així, que la Lliga Municipal nacional, entitat importantíssima dedicada exclusivament als estudis dels problemes municipals, ha proclamada com a ideal d'organització municipal y en el seu programa y per medi d'una acció continuada, aboga pera que aviat sigui un fet la transformació de totes les municipalitats nordameriques en organismes constituïts per un curt nombre de comissions, encarregats totalment de l'administració municipal, i subjecció davant del cos electoral a una responsabilitat estreta que se l'assi a una per medi dels drets d'iniciativa, de referèndum y de consum.

Declaro lleument que puc contestar d'una manera satisfactoria a les vostres preguntes, y a'hora començaré a esbrinar els dubtes que abriga'l vostre noble esperit. Ting en la solució proposada una fe sincera y fonda, amb la qual aspireu a triomfar sobre tota crítica de bona llei. Y defensau aquesta solució, no suggestionat pel municipalisme, no il·lusionat per les meves conviccions filosòfiques, sinó guiat per la llum viva d'aquests ideals.

La doctrina municipalista, preconitzada en tot el món per grans homes y grans pobles, compta també amb nombrosos adversaris. La combaten, entre altres, un home tant distingit com Lord Avebury, un autor tant distingit com en Boocart. En la ciutat nostra l'aigua c's wells conservadors, genuïnament representats en la Comissió d'Aigües per la mentalitat atívida den Carreras y Candi. Però la doctrina s'estén y triomfa areu, incorporant a les experiències de la civilització, guanyant nous adeptes entre's primats de l'economia política y de l'economia financiera.

Jo he conebut sempre'l municipalisme com un procés d'evolució col·lectiva, y com una gloriosa conquesta de la vida moderna. Advoco per ell amb la ferma creença de que ha de posar una enorme forsa social y econòmica en mans de Barcelona. En la qüestió concreta de la portada d'aigües, el considero solució adequada del problema. Y per això ving procurant, amb els meus articles, que la portada d'aigües arribi a l'entrella de la consciència ciutadana, fent pervaleix la solució municipalista amb monopol, perquè és la millor en tots els ordres.

Entrem ara més detratment en la matèria de les vostres observacions y reserves.

L'aigua de Dos Rius, que en una gran part és la mateixa dels aprofitaments comuns de Moncada, és una bona aigua potable. Ofereix la ventall d'esser subterrània, en part artesiàna, trobant-se al abrig de les greus contaminacions que poden portar les aigües en contacte amb els agents exteriors y sense una profunda filtració natural.

Els caràcters físics consisteixen en la transparència, en el gust de peixar, en tot lo demés que caracteritza les aigües pures.

Els anàlisis bacteriològics del doctor Turro, autoritat mal discutida, son totalment favorables, expressant que son molt pures tant pel nombre d'espècies com pel daval dels gèrmes.

Els anàlisis químics del doctor Calvet, home de grans mèrits, corroboren igualment l'afirmació formulada.

Tot lo que's diu contra les aigües proposades ha d'esser, necessàriament, o un error, o una il·ludena sense fonament, o resultat de la mera inobservancia de les prescripcions higièniques. Les deficiències son evidents, estan indicades pel doctor Turro, y serán objecte de mides y remeis.

L'higiene, ignorada per les empreses privades, es coneguda y alesa, generalment, per les corporacions de dret públic. Lo que en aquest punt important hagi de fer-se, desde la supressió de dipòsits domèstics y de pous negres fins a una conducció perfecta, y desde el regal abundant dels carrers, y el drenatge del subsol a l'ensang, en cas necessari, l'esterilització, de Pozono, etc, ho realitzarà'l municipalisme obeint a l'opinió pública. Es la ciutat, en possessió del servei y del monopoli, la ciutadà a respondre als requeriments de la ciencia; la que ha d'atacar al tifus y a la febre en una lluita heròica; la que al costat de les ventall financieres, ha de posar-hi les despeses exigides per l'higiene.

No'ta que la solució proposada no solament ve a posar fi al estatu quo, del qual totes les ciutadanes ens queixem, sinó també a inaugurar un servei sense l'enorme capital y els terribles perills d'una solució més cara y obery a una competència econòmica. Així serà possible conegar a l'higiene lo que altremat s'hauria d'aplicar a les contingències de la lluita. Y així tindrém fàcilment resolt el problema que vos poseu en un primer terme, y que ja considero d'alta importància.

En conseqüència, la solució proposada és inatacable desde'l vostre primer punt de vista. Lluny d'agavar un estatu quo funest, el destrueix amb eficàcia irresistible. Constitueix un sanejament segur y immediat, amb un marge econòmic suficient pera respondre a les necessitats apremiants de la salut pública.

Y jo crec que si no's resol ella, no's resoldrà ningú'l problema d'un bon servei d'aigües de Barcelona.

II

La vostra segona qüestió's refereix al capital d'aigua de Dos Rius. Vos el creu deficient pera les necessitats actuals de Barcelona.

Jo sustento fermament l'opinió contrària. Dos Rius ofereixen 180.000 metres cúbics diaris. L'ajuntament ne té altres 34.000. El servei privat compta amb altres 100.000. Els drets de Dos Rius y els actuals aprofitaments, millorats en deguda forma y sense perjudicar a ningú, poden donar altres 50.000 metres cúbics diaris. Així fa 344.000 metres cúbics, capital molt superior a les necessitats d'avui, y suficient pera més d'un milió d'animes.

L'aigua de Dos Rius està sotmesa a garanties d'efectivitat; però així, que es un afiançament, no's deu traduir en un dubte ni en una insinuació maliciosa. Si falta aigua, la que no sigui entregada's descomptarà del preu establert. Y no es de creure que'n manqui, perquè hi ha 106.000 metres alubrats y efectius, y han de fer-se obres pera la 54.000 metres cúbics restants, l'existència dels quals se considera indisculable pel tècnics.

Ha dit la crítica que no es acort conformar-se amb les aigües que té Barcelona. Aquesta crítica considera millor portar a la ciutat aigües noves, de qualsevol de les dunes catalanes. Però així és un tremendo error, perquè l'aigua existent respon a les convencions populars, és molt més barata que les aigües forasteres, y permet una solució immediata del magne y vital problema. El cost y la conservació consisteixen essencialment en les obres de conducció y distribució, tant més costoses com més lluny es el manantial d'origen.

Barcelona té la sort, no lograda per moltes ciutats angleses, model de la civilització en aquest camí en tots els grans problemes, de tenir propers y a dins de casa aigües abundants, potables, pures. No convertin ara, amb imponderable lleugeresa, en desventura ciutadana aquesta sort que devém a la naturalesa. No oblidem que una nova aigua, absolutament inaccessaria, exigiria doblar el gasto indispensable pera un bon assortiment, posant en perill l'economia financiera y la mateixa salut pública.

JON RAU.

Per Cà la Ciutat se diu...

Que per més que fassin els regidors letrats pels amans l'importància dels comptes del càrrec, desapareixen amb estrany del de Barcelona no poden aconseguir el sub objecte, perquè a hores d'ara, ja tot hom sap de que's tracta y per si algú no ho sapigués, nosaltres a u insertem a continuació una relació d'aquests comptes.

Venim, aleshores, a esbrinar els comptes dels barcelonins curiosos:

Relació dels gastos originals amb molta de la campanya sanitària de 1911.

Comptes degudament autoritzats per l'ajuntament:

D. Salvador Blasi, bateria de cuba, 123'65 pesetes.

Don F. Puigarné, medicaments, 147'50

Don Salvador Blasi, pisa, 60'50.

Don Salvador Blasi, carbó, 16'50.

Impremta Claveriana, impre's, 300'00.

Sarret y Sans, mantes, llençols, etc., 1 mil 583'10.

Don Salvador Blasi, aparell pera la badia, 60'00.

Don F. Puigarné, medicaments, 26'75.

Don Salvador Blasi, torn, 7'00.

Sarret y Sans, teles, 179'10.

Sarret y Sans, dril, 72'15.

Don F. Puigarné, medicaments, 194'50.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 31, de 10 matí a 9 nit

La Gaceta

La «Gaceta» publica el Decret que concedeix a l'infant d'Espanya el príncep de Barcelona el títol de príncep de Asturias. El decret és del 25 de juliol i té força de llei des de llavors. El príncep de Asturias és el títol que s'ha donat a l'infant d'Espanya, i és el títol que s'ha donat a l'infant de Castella. El príncep de Asturias és el títol que s'ha donat a l'infant de Castella, i és el títol que s'ha donat a l'infant de Castella.

Lo que diu la premsa

«El Imparcial», diu que sempre que encamina els seus comentaris cap a Catalunya, per encàrrec dels seus lectors, ha de fer-ho amb una certa reserva, perquè Catalunya és una regió que ha estat sempre objecte de les atencions de la premsa estrangera, i per això ha de fer-ho amb una certa reserva.

El País

Títol de l'article editorial: «Per el arte de imprimir». Diu que a Espanya se llegeix molt poc i per això s'ha de fer-ho amb una certa reserva, perquè Catalunya és una regió que ha estat sempre objecte de les atencions de la premsa estrangera, i per això ha de fer-ho amb una certa reserva.

El Debate

En l'article diu que el senyor Canalejas no és liberal ni demòcrata, doncs segons el mateix ha dit, sempre que s'ha presentat al·lucinat i ha estat dividit els liberals, ha dit sempre que contava amb la confiança de la Corona.

Parla el president

Aquest matí ha confirmat el senyor Canalejas tot el que hem dit respecte a viatges de ministres i data del Consell que ha de celebrar-se a Governació; però dilluns es trobaran a Madrid tots els ministres, esmorzaran a Governació i després se reuniran en Consell.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

Ministre en perill

Bilbao.—El senyor García Prieto, al dirigir de Castro-Urdiales, en un moment de la seva vida, ha estat víctima d'un accident. A l'arribar al poblet d'Alfovea, l'automòbil ha estat embolicat i ha estat víctima d'un accident.

Obres a Chafarinas

Chafarinas.—Ha arribat la consueïda del port comú an aquestes illes, que consisteix en un dir de 250 metres entre l'illa del Centre i la d'Isabel II, i un altre de 80 metres a l'oest d'aquestes.

Nous a París

París.—Han estat nomenats per les notícies que s'indiquen, els següents senyors, del cos de aspirants: Don Antoni Roselló, de Canals; don Ramon Ballesser, d'Espanya; don Manuel Villagrán, de Tarragona; don Ricard Acedo, de Girona; don Fermí Sanjaume, d'Aragó; don Aurelià Sánchez, d'Aragó; don Eudard Valenzuela, de Santiago de Cuba; don Francisco Alonso, de Sevilha; don Prudent Sanz d'Escar, de Júcar; don Juli de la Mata, de Múrcia; don Fernando Sanjaume, de Castella; don Emili Pardo, de Tarragona; don Juan Torres, de Castella; don Rupert Díaz, de València.

Convenció sobre vins

El Govern d'Espanya ha sol·licitat del Govern francès la celebració d'un conveni anant al regim dels vins d'Espanya i de Portugal, i el de Portugal, de feina 9 de Maig de 1911, en virtut del qual se concedeix l'entrada a França, amb drets mínims, dels vins d'Espanya i de Portugal, i el de Portugal, de feina 9 de Maig de 1911, en virtut del qual se concedeix l'entrada a França, amb drets mínims, dels vins d'Espanya i de Portugal.

Les vagues de Maïa

Maïa.—El governador ha ofert als obrers treballadors dels grangers, a prop dels jators, per solucionar la vaga.

El ferrocarril d'Aguilas

Aguilas.—Per més que l'assumpció de Aguilas ha estat molt bona, la solució, segons els propietaris, és de pagar els jators, i el ferrocarril d'Aguilas ha estat molt bona, la solució, segons els propietaris, és de pagar els jators.

La dislocació del Lloronxisme

La dislocació del Lloronxisme.—El radicalisme ha estat molt bona, la solució, segons els propietaris, és de pagar els jators, i el ferrocarril d'Aguilas ha estat molt bona, la solució, segons els propietaris, és de pagar els jators.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

El senyor Barroxo arribarà dilluns i després tornarà a ferse càrreg del despatx de Governació.

La rifa de Madrid

En el sorteig d'avui han sortit premiat amb els majors: Primer premi, 100.000 pessetes, número 16.114, venut a Madrid.

Combinació de magistrats

De San Sebastian comuniquen que el rei ha firmat una extensa combinació de magistrats; cap d'ells afecta a Catalunya.

Reunió de raïfals

La reunió dels Comités radicals dels districtes de Madrid tenien que celebrar el propi passat dilluns, però a causa de la que l'ajuntament del senyor Lerroux, tindrà lloc demà, dilluns, en el cas del partit del carrer del Príncipe.

Una sentència

Granada.—El jutge del districte del Salvador ha dictat sentència en el pleit que ha tingut l'estat amb els marquesos de Campoteguer sobre la propietat del Generalat, edifici d'immensa valor artístic, i extensos terrenys que l'envoronden.

La canó de Portugal

Vigo.—En el consell de la ciutat han decidit més de 100 canons portuguesos per a la defensa de la ciutat.

Festa simpàtica

Soria.—Ente els festes acordades per l'ajuntament hi ha figurat amb un curiós i tal els bords d'or amb l'ensenyament de tots els mestres vells de la província.

Per les víctimes de la galerna

Segons els dats fins ara recollits s'aproxima a 80.000 duros la quantitat recaudada a favor de les famílies de les víctimes de la catàstrofe del Cantàbric i se creu que arribarà a 200.000.

Sobre les mancomunitats

Enfront de les declaracions que l'corresponsal del «Diari de Barcelona» atribueix a un ministre al comentar les obres de l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats, que l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats, que l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats.

Noves d'Estat

Se troba a Madrid el delegat portugués encarregat de seguir les negociacions per la revisió del tractat de comerç entre Espanya i Portugal.

Noves de Centa

Centa.—S'ha inaugurat el servei d'automòbils entre aquesta plaça i Tetuan, amb gran èxit.

El pleit dels enginyers

Avui s'han reunit en junta els alumnes de l'Escola central d'Enginyers Industrials per definir la seva actuació en el present curs.

Foc sacrileg

Palma de Mallorca.—S'ha declarat un incendi a la capella de Sant Bernat de la Catedral.

Detenció

Bilbao.—Ha sigut detingut un individu de 60 anys, anomenat Antoni Mañero, que s'ha presentat al Banc de Comerç a cobrar un xec de 582 lliures esterlines extès a nom de la nó social «Lizarraga y Compañia».

La rifa de Madrid

En el sorteig d'avui han sortit premiat amb els majors: Primer premi, 100.000 pessetes, número 16.114, venut a Madrid.

Combinació de magistrats

De San Sebastian comuniquen que el rei ha firmat una extensa combinació de magistrats; cap d'ells afecta a Catalunya.

Reunió de raïfals

La reunió dels Comités radicals dels districtes de Madrid tenien que celebrar el propi passat dilluns, però a causa de la que l'ajuntament del senyor Lerroux, tindrà lloc demà, dilluns, en el cas del partit del carrer del Príncipe.

Una sentència

Granada.—El jutge del districte del Salvador ha dictat sentència en el pleit que ha tingut l'estat amb els marquesos de Campoteguer sobre la propietat del Generalat, edifici d'immensa valor artístic, i extensos terrenys que l'envoronden.

La canó de Portugal

Vigo.—En el consell de la ciutat han decidit més de 100 canons portuguesos per a la defensa de la ciutat.

Festa simpàtica

Soria.—Ente els festes acordades per l'ajuntament hi ha figurat amb un curiós i tal els bords d'or amb l'ensenyament de tots els mestres vells de la província.

Per les víctimes de la galerna

Segons els dats fins ara recollits s'aproxima a 80.000 duros la quantitat recaudada a favor de les famílies de les víctimes de la catàstrofe del Cantàbric i se creu que arribarà a 200.000.

Sobre les mancomunitats

Enfront de les declaracions que l'corresponsal del «Diari de Barcelona» atribueix a un ministre al comentar les obres de l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats, que l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats.

Noves d'Estat

Se troba a Madrid el delegat portugués encarregat de seguir les negociacions per la revisió del tractat de comerç entre Espanya i Portugal.

Noves de Centa

Centa.—S'ha inaugurat el servei d'automòbils entre aquesta plaça i Tetuan, amb gran èxit.

El pleit dels enginyers

Avui s'han reunit en junta els alumnes de l'Escola central d'Enginyers Industrials per definir la seva actuació en el present curs.

Foc sacrileg

Palma de Mallorca.—S'ha declarat un incendi a la capella de Sant Bernat de la Catedral.

Detenció

El Congrés de la llengua neerlandesa

El diumenge prop passat, dia 25, s'obrí a Anvers (Bèlgica) el XXXII Congrés de llengua i de literatura neerlandesa.

Una desgracia

Cerbera.—A mitja vespre un tren de viatgers de la línia de Barcelona a Espanya, que s'acostava a la parada de Cerbera, va col·lidir amb un tren de càrrega.

Les víctimes són catalanes

París.—Diu el «Matin» que l'arquebisbe de Cambrai ha notificat oficialment al papa l'abdicació de la seva càrrega.

Contra un capellà liberal

París.—Diu el «Matin» que l'arquebisbe de Cambrai ha notificat oficialment al papa l'abdicació de la seva càrrega.

La crisi turca

Constantinoble.—En les últimes ofertes de desarmament que s'han produït, algunes d'elles són sobre les milícies de la ciutat.

El kaiser a Suïssa

El príncep de Suïssa (que les darreres noves fan de Suïssa) de l'emperador Guillem II a Suïssa, dona molt que parlar a la premsa alemanya i hel·lètica.

Una sentència

Granada.—El jutge del districte del Salvador ha dictat sentència en el pleit que ha tingut l'estat amb els marquesos de Campoteguer sobre la propietat del Generalat, edifici d'immensa valor artístic, i extensos terrenys que l'envoronden.

La canó de Portugal

Vigo.—En el consell de la ciutat han decidit més de 100 canons portuguesos per a la defensa de la ciutat.

Festa simpàtica

Soria.—Ente els festes acordades per l'ajuntament hi ha figurat amb un curiós i tal els bords d'or amb l'ensenyament de tots els mestres vells de la província.

Per les víctimes de la galerna

Segons els dats fins ara recollits s'aproxima a 80.000 duros la quantitat recaudada a favor de les famílies de les víctimes de la catàstrofe del Cantàbric i se creu que arribarà a 200.000.

Sobre les mancomunitats

Enfront de les declaracions que l'corresponsal del «Diari de Barcelona» atribueix a un ministre al comentar les obres de l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats, que l'ajuntament de Reus, senyor Alberch, veiem en el projecte de mancomunitats.

Noves d'Estat

Se troba a Madrid el delegat portugués encarregat de seguir les negociacions per la revisió del tractat de comerç entre Espanya i Portugal.

Noves de Centa

Centa.—S'ha inaugurat el servei d'automòbils entre aquesta plaça i Tetuan, amb gran èxit.

El pleit dels enginyers

Avui s'han reunit en junta els alumnes de l'Escola central d'Enginyers Industrials per definir la seva actuació en el present curs.

Foc sacrileg

Palma de Mallorca.—S'ha declarat un incendi a la capella de Sant Bernat de la Catedral.

Detenció

Bilbao.—Ha sigut detingut un individu de 60 anys, anomenat Antoni Mañero, que s'ha presentat al Banc de Comerç a cobrar un xec de 582 lliures esterlines extès a nom de la nó social «Lizarraga y Compañia».

La rifa de Madrid

En el sorteig d'avui han sortit premiat amb els majors: Primer premi, 100.000 pessetes, número 16.114, venut a Madrid.

Combinació de magistrats

De San Sebastian comuniquen que el rei ha firmat una extensa combinació de magistrats; cap d'ells afecta a Catalunya.

Reunió de raïfals

La reunió dels Comités radicals dels districtes de Madrid tenien que celebrar el propi passat dilluns, però a causa de la que l'ajuntament del senyor Lerroux, tindrà lloc demà, dilluns, en el cas del partit del carrer del Príncipe.

Una sentència

Granada.—El jutge del districte del Salvador ha dictat sentència en el pleit que ha tingut l'estat amb els marquesos de Campoteguer sobre la propietat del Generalat, edifici d'immensa valor artístic, i extensos terrenys que l'envoronden.

La canó de Portugal

Vigo.—En el consell de la ciutat han decidit més de 100 canons portuguesos per a la defensa de la ciutat.

Festa simpàtica

Soria.—Ente els festes acordades per l'ajuntament hi ha figurat amb un curiós i tal els bords d'or amb l'ensenyament de

**Abans d'anar a la torre
compreu una capseta de**

Se ven a totes les drogueries y basars. - Agents a Espanya: **J. URIACH y C.^a** - Barcelona

ZAMPIRONI

Unic modo de poder
matar els mosquits, y
per lo tant, obtenir un
somni tranquil

Academia FARGA
PIANO - VIOLÍ - SOLFEGG - COMPOSICIÓ — RAMBLA CATALUNYA, 114

Descobrimient sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL
Y TAMBE DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell - Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIÓ

DESPRES DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobrimient sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedan (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heus aquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigo, acnes, sarpullidos, prurigo, rojeors, sarpullidos tarinacosos, sycosis de la barba, flics, varices, llagues varicoses y eczemes varicosos de les cames; malalties sifilitiques.

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaída després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuïtament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Després d'haver rebut gratuïtament aquest follet n'hi ha prou ab dirigit-se a:

L. SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA)

BARCELONA.—SENYORS VICENS FERRER y C.^a, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—SENYORS PONS DE J. V. DAL y R. BARRA, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—DOCTOR ANDRÉS, Rambla de Catalunya, 66, farmacia.—SENYORS URIACH y C.^a, Moncada, 20, drogueria; SENYORS RUJÓ y PARÍS, Porta de l'Àngel, 14, drogueria.—D. JOSEP SEGALÀ, Estrella, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'específics).—D. VILADOT, Lluçanet, 10.—D. ANTONI SERRA, farmacia.

Societat Catalana d'Edicions

Quota minima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon
semestre de 1911

I. LES IDEES POLITIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per Alexandre Plana, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce, y L'immortalitat a Espanya.

II. PROSES BARBARES, per Prudenci Bertrana.

III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den J. Pons y Pagès.

Volums del primer
semestre de 1912

I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per Manuel de Montoliu.

II. HISTORIA CONTEMPORANEA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES, per A. Rovira y Virgili, amb un próleg den Pere Corominas.

III. L'ORIGEN DEL CONEIXEMENT, pel Dr. Ramon Turró.

Seguiran obres de Joaquim Ruyra, Josep Carner, Lluís de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori, etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de 200 a 400 planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA
se faciliten fulles de subscripció

PRIMITIVA LEGIA

Estrella Conejo

ÚNICA PARA HACER BUENA COLADA SIN ESTROPEAR LAS ROPAS POR SU SUAVIDAD BLANCURA Y DESINFECCIÓN [15 AÑOS DE ÉXITO]

LA MAS ECONOMICA POR SUS RESULTADOS INMEJORABLES MAS BARATA QUE NINGUNA PORQUE CON POCA HAY BASTANTE EL FABRICANTE

S. Casamitjana Mensa

Perllongació de l'existencia

RETRASAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Detemi vostè el notable llibre «LA SALUD DEL MAESTRO», y gaudir de bona salut, sense metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició a daltura. D'aquest notable estudi eminentment practic queda un reduït nombre d'exemplars que s'han regalar gratis als primers sollicitants.—Providencia, 61, «LA SALUD», Barcelona.

Els **vòmits, coragra, ardors, inapetencies, pesadesa, hils y dolors de l'estómac, cintura y esquena, etcètera**, desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les **dispepsies, gastralgies y catarros gástrics**, com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels concessionaris per Espanya, **J. Uriach y C.^a** - Barcelona

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES

ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

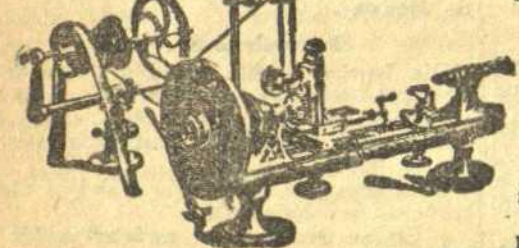
Demànisse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C.^a, ENGINYERS

Plaça Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1.664

Direcció telegràfica y telefònica: «**URALITA**» - Barcelona

Torns y eines de precisió
pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionals

REPRESENTANT

dels torns y eines de precisió

Wolff, Jan y C.^a

y de les acreditades mes suïsses marca

Matthey

Francoise Layrol

R. MADON, NUM. 1, PRINCIPAL

PIANOS Y HARMONIUMS de llitos, desde 8 fins a 15 possetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primer

Les Mancomunitats en el Congrés

Conferencia pronunciada a la Sala Imperi, per en

PERE COROMINAS

editada per EL GALL

Se ven en aquesta Administració. --- Preu 15 cènts.

CICLOS SANROMÀ

BALMES 62 - BARCELONA

DINER en 2.ª hipoteca, usufructe y parts indivises, y sobre gaudis, planes, carruatges y tota garantia que convengui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anual, en lletres, propietat, industrials y comerçials desde'l 12 per 100 al mes.

A Reus Se ven o arrenda una peça de terra d'uns cinc jornals, un xalet, a deu minuts de la població, plantada de vinya, avellaners, garrofers, olivera y arbres fruiters. R. hó en aquesta Administració.

SE COMPRA mobles, planes, calces de capitals y objectes. Passatge Pont de la Ferra, 6 (Reforma).

S'ha posat a la venda la LAMPARA IRROMPIBLE

RAY

Rambla de les Flors, núm. 16

Capital social
1.000.000
de pessetes

POMPES FUNEBRES
SOCIETAT ANONIMA

Quaranta
Sucursals
amb telefon

LA NEOTAFIA

Central: RAMBLA DE CATALUNYA, 2.ª — Obrer es, l'home, l'home, el CAMPO SAGRADO, 24

Única empresa d'Espanya que disposa de fabricació de tots els articles y adornaments que s'utilitzen en son ram

FENOL COMELERAN

Es el millor desinfectant, antiepidèmic, antihemorràgic, cauterizador e insecticida. El preservatiu més eficaç del **CÓLERA - TIFUS - VEROLA, ETC.** Cura tot seguit les cremadures, ferides, panallons, clivelles, sarna, brians, picadures, mossegades, mal de caixa, etc. Végis el llibret que acompanya a cada frasc. Se ven a totes les farmacies y drogueries. Dipòsit Central: **J. Uriach y C.^a** Moncada, 23, Barrio

Esqueles mortuories

DE RUBEN

A l'Administració
des de les 10
de la nit

A l'impremta
des de les 10
de la matina

PREUS Y TAMBAY, SEGONS CATALES